

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ ІНСТИТУТУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

Факультет №3

Кафедра тактико-спеціальної підготовки

КЕЙС

Практичних занять на тему

**«Удосконалення дій працівників підрозділів ПСПОП при
проведенні поліцейських операцій «Грім», «Сирена», «Заручник»,
«Перехват» тощо».**

Підвищення кваліфікації
працівників підрозділів ПСПОП

Інформація про викладача:
к.і.н., доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки
факультету № 3 ІПФПНП ЛьвДУВС
полковник поліції

Володимир СИНЕНЬКИЙ

Тел: 067-744-87-93

Тема: (1 - год) «Удосконалення дій працівників підрозділів ПСПОП при проведенні поліцейських операцій «Грім», «Сирена», «Заручник», «Перехват» тощо».

ТЕМА. 10. «Удосконалення дій працівників підрозділів ПСПОП при проведенні поліцейських операцій «Грім», «Сирена», «Заручник», «Перехват» тощо».

Практичне заняття – 1 год.

Навчальна мета: сформувати системно-комплексне уявлення та теоретико-прикладні знання щодо загальної характеристики, змісту та сутності спеціальних операцій, їх поняття та класифікації, принципів, організації і тактики проведення.

Виховна мета: умотивувати необхідність підвищення рівня знань щодо організації і тактики дій з розшуку та затримання озброєних та інших злочинців підрозділами Національної поліції України.

Розвивальна мета: систематизувати та поглибити знання працівників поліцейських підрозділів організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування Національної поліції щодо практичного змісту типових спеціальних операцій з розшуку та затримання озброєних та інших злочинців, а також типової тактики та алгоритму дій сил охорони правопорядку під час організації та проведення спеціальних операцій «Заручник», «Сирена», «Грім» за різних умов.

Навчальне обладнання, ТЗН: мультимедійні засоби наочності, спеціальна література.

Наочні засоби: зразки документів, тексти нормативних актів, зразки відео.

Міжтематичні зв'язки: організація і порядок здійснення органами та підрозділами системи Національної поліції України заходів за рівнями терористичних загроз, заходів антитерористичної стійкості органів і підрозділів Національної поліції України; організація та координація роботи в структурних підрозділах апарату НПУ та ГУНП.

План практичного заняття (навчальні питання):

1. Поняття та класифікація спеціальних операцій.
2. Принципи проведення спеціальних операцій Національною поліцією.
3. Нормативно-правове забезпечення діяльності підрозділів Національної поліції під час проведення спеціальних операцій.

Контрольні питання:

1. Дайте визначення, що таке спеціальна операція?

2. Як здійснюється координація сил та засобів проведення спеціальних операцій Національною поліцією?
3. Яке нормативно-правове забезпечення діяльності підрозділів Національної поліції під час проведення спеціальних операцій?
4. Які сили що залучаються до проведення спеціальних операцій?
5. Як необхідно екіпірувати підрозділи Національної поліції при проведенні спеціальних операцій?
6. Який порядок організації проведення поліцейських операцій «Сирена», «Грім», «Заручник»?
7. Як здійснюється формування груп оперативного шикування та які їх завдання під час проведення поліцейських операцій «Сирена», «Грім», «Заручник»?
8. Сили, що залучаються до проведення спеціальних операцій.
9. Засоби, що використовуються підрозділами Національної поліції при проведенні спеціальних операцій.
10. Порядок організації проведення поліцейських операцій «Сирена», «Грім», «Заручник».
11. Формування груп оперативного шикування та їх завдання під час проведення поліцейських операцій «Сирена», «Грім», «Заручник».
12. Дії начальників ГУНП, територіальних (відокремлених) підрозділів поліції, осіб, які виконують їх обов'язки, щодо управління силами і засобами в ході проведення поліцейських операцій «Сирена», «Грім», «Заручник».
13. Дії груп оперативного шикування під час проведення поліцейських операцій «Сирена», «Грім», «Заручник».
14. Дії уповноважених керівників та заходи після затримання або знешкодження осіб, які розшукуються, установлюються, підлягають затриманню, звільнення заручника.
15. Заходи щодо попередження випадків загибелі і поранення членів груп оперативного шикування та населення.

Ситуаційне завдання:

По оперативним даних надійшла інформація, що група особливо небезпечних озброєних злочинців в кількості трьох чоловік переховується у квартирі житлового п'яти поверхового будинку що по вул. Соборна, 4 кв.15, господарі квартири можливо взяті у заручники.

Матеріальне забезпечення

1. Пістолет з кобурами	- 6 од.;
2. АКС-74У	- 3 од.;
3. СВД	- 1 од.;
4. Терен 7Є (взривпакет, петарди)	- 3 од.;
5. Пристрій для примусового відкриття дверей	- 1 од.;
6. Радіостанції	- 2 од.;
7. Кайданки	- 3 од.;

8. Записна книжка	- 1 од.;
9. Відеокамера	- 1 од.;
10. Спортивна сумка	- 1 од.;
11. Макет ножа	-3 од.;
12. Макети пістолета, автомата, гвинтівки	-3 од.

Дійові особи

1. група оперативного управління	- 3;
2. штурмова група	- 9;
3. група прикриття	- 6;
4. снайпер	- 1;
5. правопорушник	- 3;
6. очевидці	- 2;
7. заручник	- 1;

Дії очевидців

Повідомляють, що бачили, як 3-є невідомих із спортивною сумкою заходили в під'їзд будинку.

Дії умовних злочинців

Знаходяться у квартирі житлового будинку(поверх, та чи є хтось у заручниках зазначає викладач) чинять збройний опір працівникам поліції.

Алгоритм правильних дій

1. Розгорнути групу оперативного управління.
2. Сформувати групи для проведення операції.
3. Групи прибувають на місце – блокують його, повідомляють ГОУ.
4. Штурмова група дотримуючись заходів особистої безпеки піднімається по сходах на поверх де знаходяться двері у квартиру.
5. Ведуть переговори з підозрюваним(якщо є заручник).
6. Проводять штурм квартири та затримання або знешкодження злочинців, одягають Кайданки, проводять особистий огляд, та огляд речей.
7. Провести огляд квартири.
8. Опитати затриманих.
9. Повідомити по радіостанції ГОУ.
10. Опитати заручника та очевидців.
11. Оформити рапорт, протокол огляду місця події.

Ситуативне завдання:

Провести затримання 2-ох озброєних злочинців у будинку, який розташований окремо від інших споруд.

Матеріальне забезпечення:

1. Пістолет з кобурами	- 3 од.;
2. АКС-74У	- 3 од.;
3. СВД	- 1 од.;
4. Терен 7Є (взривпакет, петарди)	- 3 од.;
5. Пристрій для примусового відкриття дверей	-1 од;

6. Драбина	- 1 од;
7. Радіостанції	- 2 од.;
8. Кайданки	- 3 од.;
9. Записна книжка	- 1 од.;
10. Відеокамера	- 1 од.;
11. Спортивна сумка	- 1 од.;
12. Макет ножа	- 3 од;
13. Макети пістолета, автомата, гвинтівки	- 3 од.

Дійові особи:

1. Група оперативного управління	- 3;
2. штурмова група	- 6;
3. група прикриття	- 6;
4. снайпер	- 1;
5. правопорушник	- 2;
6. очевидці	- 2;

Дії очевидців:

Повідомляють, що бачили, як невідомі із спортивною сумкою зайшли в будинок.

Дії злочинців:

Знаходяться у будинку, чинять збройний опір працівникам поліції.

Алгоритм правильних дій працівників поліції:

1. Розгорнути групу оперативного управління.
2. Сформувати групи для проведення операції.
3. Групи прибувають на місце – блокують його, повідомляють ГОУ.
4. Штурмова група дотримуючись заходів особистої безпеки просувається до будинку.
5. Проводять штурм будинку та затримання або знешкодження злочинця (ів), одягають кайданки, проводять поверхневу перевірку, огляд речей.
6. Провести огляд будинку.
7. Опитати затриманого(их).
8. Повідомити по радіостанції ГОУ.
9. Опитати очевидців.
10. Оформити рапорт, протокол огляду місця події.

Контрольні питання:

1. Поняття та підстави затримання особи, яка підозрюється у вчиненні злочину.
2. Затримання злочинця за наявності часу на необхідні початкові дії.
3. За відсутності часу на необхідні початкові дії.
4. Затримання злочинця із застосуванням зброї.

5. Дії працівника поліції до, під час та після застосування зброї.
6. Особливості затримання злочинця у закритому (обмеженому) просторі.
7. Супроводження затриманого одним, двома і більше співробітниками.
8. Особливості супроводження (конвоювання) затриманого автотранспортом.
9. Дії уповноважених керівників та заходи після затримання або знешкодження осіб, які розшукуються, установлюються, підлягають затриманню, звільнення заручника.
10. Заходи щодо попередження випадків загибелі і поранення членів груп оперативного шиккування та населення.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 року (Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122).
4. Декларація про захист усіх осіб від тортур та інших жорстоких, нелюдських чи принижуючих гідність видів поводження та покарання резолюція 3452 (XXX) Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1975 р.
5. Конвенція про захист прав людини і основних свобод від 4 листопада 1950 року // Забезпечення прав людини. Хрестоматія. – К. – Х., 2005. – С. 61-65.
6. Про Національну поліцію : Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/580-19>.
7. Про затвердження Положення про Національну поліцію // Постанова КМУ № 877 від 28.10.2015 року.
8. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції. Наказ МВС України № 1376 від 06.11.2015 року.
9. Про затвердження Змін до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції. Наказ МВС України № 690 від 04.08.2017 року.
10. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі. Наказ МВС України № 1395 від 07.11.2015 року.
11. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України. Наказ МВС України № 111 від 16.02.2018 року.
12. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події. Наказ МВС № 1377 від 06.11.2015 року.

13. Кримінальний кодекс України, прийнятий 05.04.2001 року. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131).

14. Про затвердження Концепції запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів: Наказ МВС України № 706 від 23.08.2018 року.

Про затвердження Положення про підрозділи поліції особливого призначення: Наказ МВС України від 04.12.2017 № 987 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1565-17>

18. Про затвердження порядку організації і тактики проведення поліцейської операції «Перехват»: Наказ МВС України від 23.11.2018 № 946 ДСК.

19. Про затвердження Інструкції про організацію та порядок проведення поліцейських операцій з розшуку і затримання озброєних та інших осіб, які вчинили суспільно небезпечне діяння: Наказ МВС України від 09.10.2017 №841 ДСК.

20. Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Правоохоронних органів України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку: Наказ МВС України від 10 серпня 2016 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1223-16#n38>

21. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів від 28 жовтня 2015 року №878 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF>.

22. Кримінальний кодекс України, прийнятий 05.04.2001 року. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131).

23. Про затвердження Концепції запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів: Наказ МВС України № 706 від 23.08.2018 року.

24. Про затвердження Положення про підрозділи поліції особливого призначення «Корпус оперативно-раптової дії»: Наказ МВС № 958 від 26.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1436-18#Text>.

25. Про організацію службової діяльності поліції охорони з питань забезпечення фізичної охорони об'єктів: Наказ МВС № 577 від 07.07.2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0989-17#Text>.

26. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС № 575 від 07.07.2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0973-17#Text>.

Спеціальна література

1. Банах С. М. Особиста безпека працівників правоохоронних органів, залучених до патрулювання: навчальний посібник/ Банах С. М., Йосипів Ю. Р., Курляк М. Д., Синенький В.М. та ін.. – Львів: ЛьвДУВС, 2020. – 272 с.

2. Тьорло О.І. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навч. посібник / О.І. Тьорло, Ю.Р. Йосипів, В.М. Синенький та ін.. Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 480 с.

3. Йосипів Ю.Р. Тактичне керівництво та організація несення служби працівниками правоохоронних органів України в зоні проведення антитерористичної операції: навчальний посібник / Ю.Р. Йосипів, С.М. Банах, О.І. Тьорло, В.М. Синенький та ін. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 136 с.

4. Аброськін В.В. Діяльність Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки в умовах антитерористичної операції: навчальний посібник / Аброськін В.В. – Харків: ХНУВС, 2019. – 212 с.

5. Йосипів Ю.Р. Модифіковані вибухові пристрої: ручні гранати: методичні рекомендації / Ю.Р. Йосипів та ін. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 60 с.

6. Курляк М.Д. Засоби радіозв'язку ОВС: методичні рекомендації / М.Д. Курляк, Ю.Р. Йосипів, О.І. Тьорло, В.М. Синенький та ін.. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 80 с.

7. Науково-практичний коментар Закону України «Про Національну поліцію» / Кол. авт.; кер. авт. кол. д.ю.н., доц. Т.П. Мінка. – Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 480 с.

8. Тьорло О.І. Класифікація та види саморобних вибухових пристроїв: методичні рекомендації / О.І. Тьорло, А.В. Ярославський, Ю.Р. Йосипів, М.Д. Курляк, М.О. Московчук, В.М. Синенький. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 87 с.

9. Забезпечення публічного порядку та безпеки під час мирних зібрань громадян (скандинавська модель): навч. посібник / Ю. Р. Йосипів, Н. Д. Туз, В. М. Синенький, М. Д. Курляк. Львів: ЛьвДУВС, 2019. – 96 с.

Допоміжна

1. Актуальні проблеми професійної підготовки поліцейського: матеріали кругл. столу, м.Одеса, 26 жовтня 2016 р. — Одеса : ОДУВС, 2016. — 204 с.

2. Коломієць О.В. Порядок розробки графічних документів під час підготовки та виконання оперативно-службових завдань: методичні рекомендації / В.А. Молотай, Т.Г. Корж-Ікаєва, О.В. Коломієць, – К.: Національна академія внутрішніх справ, 2013. – 31 с.

3. Майор Ганс фон Дах Тотальний опір інструкція з ведення малої війни для кожного – Львів: Видавництво «Астролябія», 2014. – 160 с.

4. Суарес Г. Тактическое преимущество / Габриель Суарес. – К. : ЕСС, 2003. – 224 с.

5. Gersons B. Police Psychology: operational assistant // POLICE (USA), 1994, May. – P. 16; 21.

6. Gersons B.P.R. Patterns of PTSD among Police Officers following Shooting Incidents: A Two-Dimensional Model and Treatment Implications // Journal of Traumatic Stress. – 1989. – Vol. 2, №3. – P. 247-257.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційне Інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>).

2. Сайт верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua>).

3. Верховний Суд (<https://supreme.court.gov.ua>).
4. Урядовий портал – єдиний веб-ресурс органів виконавчої влади України (<http://www.kmu.gov.ua>).
5. Міністерство внутрішніх справ України (<http://www.mvs.gov.ua>).
6. Міністерство освіти і науки України (<http://www.mon.gov.ua>).